

ЖАҲОНГА ЭШИК ОЧАЁТГАН ЮРТ

ИШБИЛАРМОНЛАРНИНГ ХАЛҚАРО ТОШКЕНТ УЧРАШУВИ • ЎЗБЕКИСТОН МАҲСУЛОТЛАРИ САРМОЯДОРЛАР ЭЪТИВОРИНИ ТОРТМОҚДА • БОДОМ ВА ЕНҒОҚ ВАЛЮТАГА СОТИЛАДИ • БУЛҒОРИЯ ТОШКЕНТ ТРАКТОРЛАРИГА ХАРИДОР

18 июнь куни Ўзбекистон пойтахтидаги «Наврўз» мажлис марказида ишбилармонларнинг биринчи халқаро Тошкент учрашуви очилди. Унда жаҳондаги эллик мамлакатдан 500 га яқин бизнесменлар, 200 дан ортиқ фирма ва компанияларнинг вакиллари иштирок этмоқдалар. Улар орасида тақдир зайлига кўра дунёнинг турли мамлакатларида яшаётган ва бугунги кунда Ўзбекистоннинг жаҳон бозорига чиқишига кенг йўл очиб берган, бу ердаги турли маҳкамалар билан иқтисодий алоқалар ўрнатиб, кўшма корхоналар тузиётган соҳиб ватандошларимиз ҳам бор.

ИШОНЧ УЧУН РАҲМАТ

— Бундан ўн кун олдин Ўзбекистон Ташқи савдо вазирлиги Анвар Махмудов билан Швейцарияда бўлиб ўтган Швейцариянинг «Узбек Трайдинг» агентлиги компаниясида асос солишди. Унинг фаолияти йўналишлари тўғрисидаги ҳужжатларни ҳуқуқдорлар аниқлаштириш, Шунингдек, Берн шаҳри ҳуқуқдорларидан халқаро тўғрисида маълумотларни олиш бўлиб ўтди. Бу фирмани тўғрисидаги маълумотларни олиш бўлиб ўтди. Бу фирмани тўғрисидаги маълумотларни олиш бўлиб ўтди. Бу фирмани тўғрисидаги маълумотларни олиш бўлиб ўтди.

КЕЛГУСИ СОНДА:
• Ишбилармонларнинг иштахаси
• Бобурнинг тавбаси
• Ҳаж таассуротлари

АСКАР БОЛА ТОПИЛДИ

Газетанинг шу йилги 21-сонида Қашқадарё вилояти Баҳористон туманида истиқомат қиладиган Ирис Саодатовнинг «Аскар болам қаерда?» сарлавхали мақоласи эълон қилинган эди.
Редация шу муносабат билан Эшназар Саодатовга хат ёзиб, унинг қўл остида бўлиб кетган «Аскар» боламнинг ҳақиқатини аниқлашга ёрдам беришни сўради. Эшназар Саодатовга келган хатдан маълум бўлдики, «Аскар» болам 1942 йили 11 июль кунини кўрган. Унинг ота-онаси Қашқадарё вилояти Баҳористон туманида яшайди.

СУРАТДА: Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Солиҳ Умаров кўралоқлари даврасида.

ИХТИЁР МЕНДА
БЎЛСА
... Туркий халқларнинг ёзувлари бир бўлишига эришардим. Шунда улар бир-бирларини бемалол ўқиб, тушунишга ва ўрганишга шароити яхши бўлар эдилар.

Биринчи фармоним нима ҳақда бўларди? Павловнинг болалар кийим-кечаги нарҳи атайлаб 4-5 бағавар охирига қитмир, муҳим қарорини жумҳуриятимизда бекор қилардим. Маблиғи эса сон-саногой йўқ амалдорлар апаратыни кескин (амалда) қисқарттириб, толардим.
Маҳмуд САЪДИЙ

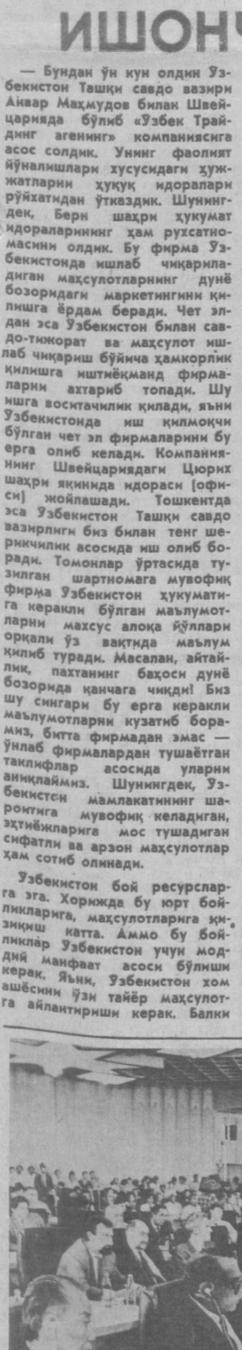

САДА ҲАЙДАВАЛОВ, А. ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ОЛИЙ БИЛИМҒОҲИ ТОЛИБИ

... Ер фойдаланишига эмас, ижарага эмас, кўпроқ мулк қилиб берилгандагина, яъни воқеа ҳаёда хусусий мулк нисбати 65-90 фоиз, давлат мулкиса 10-15 фоизга, яъни еттидан бирига қадар бўлади. Бунинг ривожланган Европа ва Осиё мамлакатларининг қишлоқ хўжалиги кўрсатиб турибди. Бундан бошқа ўзгаришларнинг одамларни бахтиёр қилишига мен ишонмайман.
Тўлабой РҒЗИВОВ
Бўстонлик

ЭНГ ОҒИР ЖАНГ

ЕХУД УРУШ БОШЛАНГАН КҮН АРАФАСИДАГИ УЛАР
урашув авжига чиққанга кўнрадан умумий саволни Уртага ташладик:
— Сизлар учун энг оғир жанг қачон ва қаерда бўлган?
Биз саволни эшитиб, бирдан Ветеранларнинг чеҳралари тундунди. Негадир барчаси маъносиз тортиб, ўйнаб бўлиб қолди. Анчадан сўнг ҳамма учун директоришимиз охирида жавоб қайтарди:
— Биз учун энг оғир жанг Галабанинг биринчи куниндан — тинч ҳаёт кучоғига қайтганимиздан сўнг бошланган.
ТАБИИЙ, тенгқурларимиз қатори ўшанда мен ҳам болалигимга бориб, бу сўзларнинг асли маъносини тушунаман эдим. Кейинчалик йиллар давомида Хизмат юзасидан Улаб-озлаб уруш иштирокчилари ва ногиронларига билан учраганимдан, улар ҳақида баҳоли қудрат очерк-мақолалар ёза бошлаганидан сўнг, аччиқ бир ҳақиқатни англаб етдим: жангининг оғир-нағил, урушнинг катта-кичиги бўлмаган экан. Барчаси бирдек оғир, бирдек дахшатли бўлар экан. Уруш бир кун давом этади, юз йилми, бундан қатъий назар, моҳияти битта: барибир, қирғин бўлади, барибир, одам ўлади. Шiori ҳам битта: одам ўлдиришдан, бир нарсадан қўн-паякун қилишдан иборат. Сен қаршида турган одамни — аслида худди ўзингга ўхша-

СУРАТДА: Ишбилармонлар учрашуви қатнашчилари Л. ГҒСЕИНОВ суратга олган

ТАНЛОВ ТАНЛОВДЕК БЎЛСИН
Ўзбекистон ССР Журналистлар уюшмаси ҳайъатининг навбатдаги йиғилишида жумҳурият журналистларининг йил давомида энг яхши асарларига ўтказилган танловнинг янги натижаси тасдиқланди. Бундан бўён ҳар бири 1000 сўмлик 5 та мукофот газета ва журналлар, радио ва телевидение ижодкорларининг энг яхши публицистик асарларини, очерк ва фелетонларини, кўрсатув ва эшитилган фильмларига бериладиган бўлди.
Бу янгилек, шубҳасиз, ижодкорларга янгича илҳом бағишлайди, деган умиддамиз. Чунки ўлмагур бозор иқтисоди шартинда 60 сўмлик «хўроқанд» қаёқдаю 1000 сўмлик мукофот қаёқда?
Қаламингизни қайраг, ҳамкасблар!

БАЛИҚ БОШИДАН... ДЕГАНЛАРИДАЙ, бугун дунёнинг ўзи айрича бир қиёфага кирмоқда. Бугун у жавобсиз саволлар, очик-ойдинлик дей...

Бир улуг донишманд йўқми, эй бўталарим, ёзувнингизнинг бундоқ мажруҳлиги шунданки... деб нималар бўлганганини, яна нималар бўлиш...

Адолат, ҳақиқат, деб курашиб ётибмиз. Аммо курашганимиз сари бу тушунчалар биздан олисла...

Мамлакат ичкарисида мисли кўрилмаган бош-бошдоқлик, хунрезлик, пойтахтда эса қўшалоқ сессиялар, олий даражадаги урғушлар кўта...

Йўқ, ҳеч нарса қилинмапти, ҳамма нарса ўз ҳолига ташлаб қўйилган, демоқчи эмасман. Қоралар кўрилиб, қарорлар қабул қилинмоқда.

Ҳафталикимиз почтасига келаятган мактублардаги бундай саволлар кўнглимда ёмон хавотир уйғотади. Хавотир шунданки, кейинги пайтда...

Ушбу факт бўйича Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 81-моддасига (қасддан одам ўлдириш)...

қўйилган, бир қанча қовургалари синган одамни қандай қилиб «сувга чўккан», дейиш мумкин?

Бир вақтлар маъбудота «Ғалати йиқилиш» деган мақола чиққан эди. Икки киши муштлашиб қолишди. Бир иккинчисига пичоқ санчди.

Транспорт прокуратурасининг жавоби айни маъна шу — ғалати йиқилиши одам солади. Чиндан ҳам ғалати чўкиш эмасми! Бордию, Шоние...

1989 йИЛНИНГ 2 АПРЕЛИ туғи сат бирларда Тошкент шаҳридаги Қобулова ва Озерная кўчалари кесилишган чорражада йигирма ёшли навиқрон йигит — ҳунар-техника билим юрти...

Ушбу факт бўйича Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 81-моддасига (қасддан одам ўлдириш)...

Тошкент шаҳар прокуратурасининг редакцияга йўллаган расмий жавобига кўра, жиноят тафсилотлари куйидагича: 1989 йил 1 апрель кун...

Раҳматовнинг ўлими бўйича гумондор тариқасида Юнусов ушланган ва қамоққа олинган. Ушбу жиноий иш суддан тўрт марта қўшимча терговга қайтарилган.

жиноятчиларни аниқлаш учун милиция ходимларига оператив-қидирув ишларини олиб бориш топширилган. Тамом-вассалом!

Бу — жиноятнинг расмий ва батафсил тафсилоти. Қисқача қилиб айтганда эса: танишлар уришиб қолишган. Бир иккинчисига тан жароҳати етказган.

Энди, инсоф билан ўйлаб кўрайлик. Бирор қишдан гумондорнинг ҳатто ҳаёлимизга ҳам келтирмай ўйлайлик: сал ғалатироқ эмасми хулоса! Фожиа 50 минг кишилик футбол стадиониди са...

Маркумнинг онаси У. Раҳматованинг аламли мактубини ўқиб биз дарҳол шаҳар прокуратурасига ҳат эъзган эдик. У ердан олинган жавоб бизни қизиқ ахлоққа солиб қўйди.

Ушбу факт бўйича Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 81-моддасига (қасддан одам ўлдириш)...

«Ишонмаган нарсас» деганимизда биз «қотил (ёки қотиллар) қолган учта танишининг ичиде эмас», деган хулосани рад этаятганимиз йўқ.

Бундан ташқари, ушбу жиноятни содир этган шахс ёки шахслар аниқланганига сабабли тергов ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисида қарор ҳам қабул қилинган.

вақт ўтмай мағзинга яна ўғри тушди. Худди аввалгидай, деворни тешиб бир кун олдин солинган унинг пулини, бошқа майда-чуйда нар...

Прокурор терговчини ҳузурига чақиради: — Ҳўш, ўғрилар топилдим! — Йўқ, ҳўжайин, топилмапти, — дейди терговчи.

— Сенга икки кун муҳлат, — дея прокурор столга муштлайди, — ё ўғрилари топиб ишни судга оширсан, ё эининг ўрнини тўлдирасан.

Қизининг жавоби шу бўлса, отасига бас келишим қийин, деб ҳақлиги киши орқасига қайтиб кетган экан.

Бу латифани бажиз эслаётганим йўқ. Жиноятчи ҳеч қачон «Мана, мен келдим, ушланган» ёки «мен фалон жойдаман, қаранглр», демайди.

«Ишонмаган нарсас» деганимизда биз «қотил (ёки қотиллар) қолган учта танишининг ичиде эмас», деган хулосани рад этаятганимиз йўқ.

Ушбу факт бўйича Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 81-моддасига (қасддан одам ўлдириш)...

от боқиб, кўрада қўй-эчки асраш ҳеч муболағасиз хатарли иш бўлиб қолди.

ОДАМ ҲАММА НАРСАГА ҚУНИКАДИ, деганларидек, биз ҳам айтидан қайта қуришининг бу «шарофатларига» мослашиб бормоқдамиз.

Каттагина лавозимда ишлайдиган бир киши билан яқинда суҳбатлашиб қолдим. Хизмати — ҳуқуқ-тартиботга алоқадор. Гап галя уланиб, кўчада юриш хавотирли бўлиб қолганига тақалди.

Дод деворидек, аммо гурр кулги кўтарилди. Кимдир: «Уларнинг иши четко», деб қўйди.

Уларники четко, ҳўш, бизники-чи! Мана бунисига рад деворса бўлади.

АФРОСИЁБ ТАРИХИЙ ШАХСМИ ЁКИ АФСОНАВИЙ ҚАҲРАМОН?

Тарих фанлари доктори, профессор Карим Шониезовнинг «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» ҳафталикнинг шу йил 26 апрель сониде босилган «Ак сардо» рўқни остидаги мунозарали мақоласи бизни баҳсга чорлади.

Ушбу факт бўйича Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон ССР Жиноят Кодексининг 81-моддасига (қасддан одам ўлдириш)...

ҳақиқатча яхлит илмий-тарихий хулосалар айтилганича йўқ. (История Узбекистана источник). Ташкент, 1984 г.)

Ҳаммага равшанки, мунозара ўзининг меъёри билан қилмагга эга. Шу бондан биз, гарчи илмий ашё ва дилларлар жуда кўп бўлса-да, мунозарегача чек қўйишни лозим топамиз.

Жумҳуриятимиз далаларида гўзаларга ишлов бериш қизғин паллага кирди. СУРАТДА: Жиззах вилояти Пахтакор туманидаги «Самарқанд» давлат ҳўжалиги механизатори Жўмабай Холбўтаев.

Акс-сардо муаллифи ҳўрматли К. Шониезов фикрларини баён этар экан, ўзи сезмаган ҳолда ачгина хатоларга йўл қўяди. Биринчидан, афсонавий шахслар ҳақиде «аниқ далиллар асосидан» ўз фикрларини эйтироф этган Шарқ ва Ғарб, жўмладан, СССР олимпиадасининг икки эканликлари, яъни уларнинг исми-шарифлари ноаниқ бўлиб қолган.

Сирасини айтганда, замона залийнинг ўзгарганилиги ҳамма кўриб турибди. Ҳамма соҳада, хўссан тарих (шунингдек, археология, этнография) илмида ҳам кўп фикрлар қайта кўриб чиқилмоқда, ижодий ўрганилмоқда, онгимизда ўрналиш, одат тусига кириб қолган фикрлар, нўқтан назарлар, қарашлар ҳам ўзгармоқда. Шунинг учун ҳам рақдия муаллифи томонидан тилга олинган олимларнинг «аниқ далиллари», айниқса мўсулчилик жўрий қилинган бўлган давр ҳақидеги тахминлар илмий жиҳатдан аниқланмиш, асосланиши, ҳар томонлама тўлдирилиши зарур эди.

К. Шониезовнинг мақоласини ўқиб, «Техника и наука» журналнинг 1982 йил 7-сониде босилган физика-математика фанлари доктори М. М. Постниковнинг «Тарихдаги буюк мистификация» («Величайшая мистификация в истории») мақоласи эсимга тушди. Бу мақолада муаллиф эрамининг мингичи йилгича бўлган инсоният тарихини ўйдирма, афсона деб ҳисоблаб, Афлотун, Арасту монахларининг пул топиш учун ўйлаб чиқарган нарсалари деб эълон қилган эди. К. Шониезов ва унинг мақоласига асос бўлган бошқа тарихчиларнинг (улар буюк олим бўлсалар ҳам) хулосаларини ана шу Постниковнинг даъволарига ўхшатиш қилди. Чўнки бу даъволарда ҳам Урта Осиёнинг қадимий тарихи инкор этилади.

«Узбек деб аталган шахсий номни пеш қилиб ХI асрдаёқ (ундан ҳам олдинроқ) ўзбек сўзи этник ном бўлиб қелган дейиш мўтлақо ҳатодир. Ўзбек сўзи маълум бир халқнинг этник номи бўлиб ХIV асрда ёнқудга қелган». Бу ўринда қайсиниси бирламчи деган савол турғида — этниклимини ёки шахсий номми? Ҳўрмиг давр мисолларида этник ном билан, қилинган номи эса ундан қелиб қиққан — Қоқоний, Қирғизий, Ўзбек ва бошқалар қабил. Қадимда ҳам шундай бўлган деб ҳисобласан, ХI асрда Усома ибн Муниъ тилга олган ўзбек ҳам ўша даврда бўлган эди номидан қелиб қиқмаганими? Тарихда бундай ном борми? Бор. Этнограф Р. А. Агееваннинг «Страны и народы: происхождение названий» («Наука», М. 1990) китобидеги қадимла Урта Осиёда «эз номли қабиле яшаган ва ўзбек номи шундан қелиб қиққан деб ҳисоблайдиган тадқиқотчилар ҳам оз эмас. Этнограф В. И. Анучиннинг «Исчезнувшие народы Средней Азии» мақоласиде айтилишича, қадимий Хитой эзма манбаларида Урта Осиёда эраминдан аввал «ус» (русча транскрипцияда эканлигини унутманг) халқи яшаганлиги тўғрисида маълумотлар бор. «Уз» ва «ус»дан ўзбек исмининг қелиб қиққани тасаввур қилиш эса қийин эмас. Булар асосиде ўзбек халқининг номи Урта Осиёда эраминдан олдинги даврдаёқ бўлган деган хулосага қелиш мўмкин.

«Время» программаси Жанубий Украинада бундан 28 йил аввал топилган олтин коиларни қазитишга киришилгани ҳақиде хабар берди. Бу олтин манбалари биздагидек марказ ҳамини тўлдиритишга эмас, Украина ҳалқ эҳтиёжлари учун ишлатилар экан. Учи марказга қарашли корхоналар эмас, балки Украина жумҳурияти икхтиёридаги корхоналар назиб олмақда. Шу хабарни айтган муҳбир: бу, ўз мўтақиллик Декларациясининг эъло қилган миллий жумҳурийларнинг суверен ҳудўдлари амалда рўбета қиқинишдир, деди.

Анвар ЭШОНОВ

УЗИЛГАН КИПРИКЛАРНИНГ РАСМИН ЧИЗГИН ОЛОВГА...

Муғанний, ишқий кўшиқ на ҳожат оч қоринга, Инқилобнинг ялакат мағзи асли ана шу...

Қирда қўлтиқ таёқлик соқчиса бор хирмоннинг. Хирмон қорувлининг ҳовучида жон қалқир.

Иўл — синиқ деразадан боқайтган шаҳарлар, Шаҳарларнинг жанговар таржимани ҳоли бор.

Уруш — Ватан уруши. Гоҳида нон бўш палла, Олда қирқ иккинчи йил қишининг ўч бўрони.

Гулнинг дудоқларига кўнган сўбҳидам ҳаққи, Сенинг киприкларинга ин солади қалдирғоч.

Лайлакка ўз уяси, қалдирғочга ин — Ватан. Ҳассанинг говағида келган ипак кўртмасми.

Ер — талаш. Осмон — талаш. Қирғоқ — икки ён талаш.

Жангга отланган юрда қайси дастурхон тўкин? Турналардай тизилиб, юраклари эзилди.

Бир сўз жаранглар онгдай: — Ҳамма нарса фронтга! Уклар: танклар. Уқ-дори. Нон-туз.

Европада ўзбеклар содиқлигича онта, Ўзбекистон — Турксибда ҳансираган карвонлар.

Боланинг бағридаги исларинг эскирмағай. Сен, савоб, деган сўзининг бир қирраси, эҳтимол.

Иўл — полкининг байроғига сачрайтган ўқ ва қон.

Жонда титраган ўқнинг бўғзига қил-қизил, Қон — яловга рангдошлик — фақат бизнинг яловга.

Қирқ биринчи йилмасан — кўкси тилим-тилимасан, Бугўдай ўқ шаклида-ю нон ҳамон бир таъмадир.

Бир сўз жаранглар онгдай: — Ҳамма нарса фронтга!

Марвариднинг иллари ечилар ёр бўйиндан, Европада ўзбеклар содиқлигича онта, Бойчақлар энтиқиб чиқолмас қор қўйиндан.

Бежиз қаро рангдамас, тим-қаромас сиёҳлар, Галабага айланаб, йўлга чиққан дардлар кўп.

ҚУЛЕЗМАНИНГ ШУ ЖОЙИ — БИР НЕЧА БАРАҚ чизиб ташланганда, ҳар қанча уринсам ҳам бир-икки узук-юлук жулма-ю...

«О, мен бу саҳифага қачон мубтало бўлдим, бу китоб қачон жой олади қалбимдан. Бу ҳўл-нинг чеку чегараси борми? Бу михур оҳангдан...

Қанча иқтибос олдим, қанчалар қайта-қайта ўқимай, китобга бўлган иқтисом сўмас, аксинча...

ЯКИНДА БИР ТАНИШИМ БИР ТУДА ҚУЛЕЗМА КУТАРИБ КЕЛДИ.

—Шу кўлезмаларни бир кўздан кечирсангиз. Муаллифи икки ой бурун қамоқ қилди.

Бўлимда иш қалашиб ётган бўлса ҳам, марҳумнинг ҳурмати учун кўлезмаларни олиб қолдим.

Бундайин муҳдиш манзара, бундайин очқўз махлуқ, бундайин ҳўрлик акс этган китоб яна қайда бор?

У китобни на ҳўрлик ташлардим, на бировага бериб юбора олардим. У дўш тўбига чўккан гўбор каби онгимга, шууримга ўтиришиб қолган.

К И Т О Б Қ А Р Ш И С И Д А Г И Ҳ О Л А Т И М Яратган дунёларига ваф сўраб, сажда қилаётган тақводорнинг ҳолатига ўхшардир, зеро...

«Бугун ёзувчи А. билан учрашув бўлди. Зал одамга тўлиб кетди. Таниқли ёзувчиларнинг ҳаммаси А. ни... устоз, деб мактабди.»

«Касаллигим учун бугун мени ишдан бўшатишди. Миямда шиб бор экан. Яхши бўлди: энди уйда китоб ўқиб ётаман.

Китобда вайтарли ҳеч бир воқеа йўқ, тил ҳам санглеган қосов каби қуруқ, жозиба ва нафосатдан ҳоли, дағдаға ва ваҳм тўла манзаралар жўй олган.

Китобда вайтарли ҳеч бир воқеа йўқ, тил ҳам санглеган қосов каби қуруқ, жозиба ва нафосатдан ҳоли, дағдаға ва ваҳм тўла манзаралар жўй олган.

лақнинг соч толаридек, бўйинини ва юзини қитқиларди. Китобдаги оҳанг аста-секин ойлар, ҳафтлар, кунлар даққаларинини истило қилиб...

Бундайин муҳдиш манзара, бундайин очқўз махлуқ, бундайин ҳўрлик акс этган китоб яна қайда бор?

У китобни на ҳўрлик ташлардим, на бировага бериб юбора олардим. У дўш тўбига чўккан гўбор каби онгимга, шууримга ўтиришиб қолган.

К И Т О Б Қ А Р Ш И С И Д А Г И Ҳ О Л А Т И М Яратган дунёларига ваф сўраб, сажда қилаётган тақводорнинг ҳолатига ўхшардир, зеро...

«Бугун ёзувчи А. билан учрашув бўлди. Зал одамга тўлиб кетди. Таниқли ёзувчиларнинг ҳаммаси А. ни... устоз, деб мактабди.»

«Касаллигим учун бугун мени ишдан бўшатишди. Миямда шиб бор экан. Яхши бўлди: энди уйда китоб ўқиб ётаман.

Китобда вайтарли ҳеч бир воқеа йўқ, тил ҳам санглеган қосов каби қуруқ, жозиба ва нафосатдан ҳоли, дағдаға ва ваҳм тўла манзаралар жўй олган.

Китобда вайтарли ҳеч бир воқеа йўқ, тил ҳам санглеган қосов каби қуруқ, жозиба ва нафосатдан ҳоли, дағдаға ва ваҳм тўла манзаралар жўй олган.

ҲИКОЯ

изғиб юриши, тирин жон пойлаб, муюлишларде, қоронгу бурчларда, даҳлих ва ёр ости йўлларида соқлаб, пайт пойлаб ўтириши...

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

НАЗАР ЭШОНҚУЛ

изғиб юриши, тирин жон пойлаб, муюлишларде, қоронгу бурчларда, даҳлих ва ёр ости йўлларида соқлаб, пайт пойлаб ўтириши...

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

«...У бир соат ичида бутун бошли бинодаги барча одамнинг миясини ёб бўлиб қиқиб кетибди, деб эшитганимизда ҳеч бир ажабланганимиз йўқ...

«...Ох, танграм, — деб ох тортарида қўқради: мон, — наҳот борми бу махлуқдан?! Кеча ёшгина қизчанинг миясини паққос туширдим.

Сухбатдошим — Абдулҳаким Халифа Ал-Бухорӣ асли сулҳи Фарғонанинг Қу...

шаҳрисабзлик бўлган Мусулхиддин ақанинг қизи Ҳа...

ри етишиб чиққан. Улар орасида вазирав, ҳарбий бо...

ати бировдан устун қўймаслик лозим. Учинчидан, келин олиб, бировга қиз...

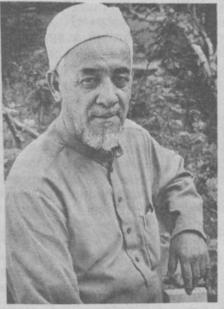
адо этган юмушимдан қониқиб сезагиман. Хориждаги ўзбеклар ора...

навий зиён келтирди. Мана, 2—3 йилдирки, юртимизга бемалол келишга имкон т...

қанчадан-қанча миллатдошларимизнинг муроиди ҳосил бў...

— Албатта, сафар чоғида қўнглингиз тўлмаган житҳатлар ҳам бўлганми? — Аввало, мени миллатдошларимизнинг кўп соҳада...

ОЛТМИШ ЙИЛ АЙРИЛИҚДА

ота-онамиз ўғитига содиқ қўлдик. Фарзандларимиз қулониға ҳам шуни қўйдик. Ўз...

ватоношимизнинг фарзанди. Бундан бир неча йил муқаддас Мадина Мука...

майд. Яқинда Совет Иттифоқи ва Саудия Арабистони ўртасидаги элчилик хизмати йўлга қўйилди. Шу боис...

— Ота ва онамизнинг ҳикоя қилишларича, — дея ўз хотирасини узоқдан бошлайди сухбатдошим, — юртдан ба...

— Ҳамюртларимизнинг чет эллардаги миллатдошларига қизиқиши кучаймоқда. Хориждаги ватандошларнинг ҳа...

— Аслида биз ҳам шу ниятда ташриф буюрганми? Сайр этиб келган бўлсакда, ўзимизни шу дийринг фар...

Ватандан, мол-мулкдан жудо бўлишнинг ўзи бўладими? Ўғти ёт бегона юрда кув қўриш айримлар ҳа...

Узоқ юртдан ташриф буюрган ватандошларимиз баъзи саволлар билан мурожаат қилишди. — Ҳамюртларимизнинг чет эллардаги миллатдошларига қизиқиши кучаймоқда. Хориждаги ватандошларнинг ҳа...

— Аслида биз ҳам шу ниятда ташриф буюрганми? Сайр этиб келган бўлсакда, ўзимизни шу дийринг фарзандларидек ҳис этамиз. Ҳозир миллионлаб ўзбек милли...

— Тан оладиган бўлсак, ислом илмини мукамал эгаллаш учун унга эътиқод қўйиш кифоят. Кимки сабо...

— Мухтар Абдулҳаким ака, айгинч, Саудия Арабистонидан Ўзбекистонга келишни истовлар қўйми? Уларнинг орауларини амалга ошириш қийин кечмайдами? — Иншоолло, дориломон қулларга ҳам етди келдик. Илгари бу хусусда гап бўлиш мумкин эмасди. Бамисо...

— Энг аввало, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Фарғона водийсида сайёҳларнинг талаб ва эҳтижларига мос келадиган йирик меҳмонхоналар қурмоқ лозим. Уларга хизмат кўрсатилиши янада яхшиланиши керак. Айниқса, бу ерда телефон хизмати ўта ёмон аҳолида экан. Мен бир неча кундан бери рафтун ва болаларим билан сўзлаша олмаганим. Ўзбекистонда иккинчи бор бўлишимиз. Сизни кувонтари нарсалар ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз...

Муҳсин УМАРЗОДА

ХАР БИР СЎЗ АҚОЙИБ, СИРЛИ ОЛАМДИР. У ҳар қачон аямудот сингари тугейлади, к...

ди. Лотин тилларда тақаллум этувчи халқлар «розда» сўзини «розэ» ва «роза» таврида талаффуз эта бошладилар. Замонлар ўтиши бил...

«Гул» ана шундай сўзлардан биридир. Унинг тарихини аниқлаш учун ҳозирги тилларда туган ўрни ва маъносини қаршилик эмас, балки бир, неча минг йиллар илгари битилган ғазма асарларга, жумладан уч минг йил эллик йил муқаддас яратилган «Овист» китобига мурожаат этиб, асл шаклини топиш лозим бўлади. «Овист» китобида қизил атиргул «вареда-х» (қадим ҳинд тилида «вардхати» ва «вардхати») деб аталган. Бу сўзнинг биринчи қисми, яъни «вареда» ўзбек ва тожик классик адабиётида «вард» шаклида учраб туради. Масалан, Алишер Навоийнинг «Лайли ва Мажнун» достонидеки бу сўзга дуч келамиз:

Эронда Сухравард деб аталган шаҳар мавжуддирки, бир қанча машур олимлар, шоир ва ғазалчилар, жумладан, Абунажиб Сухравардий, Абдуллоҳи Сухравардий, Шайхбурдидин Абдулҳаким Сухравардий, Шайхбурдидин Абдулфатҳи Сухравардий ана шу ерда яшаб камол топганлар. Бу шаҳар исми ҳам икки сўздан — «сухр» ва «вард» атамаларидан ташкил топган. «Сухр» асли овистода «сухр» сўзидан олганин (овисто тилига йқийотда яқин сөнкрит — қадимий ҳиндлар тилида «сухра», ҳозирги тожик тилида эса «сур») ва маъноси қизил демекдир. «Сухр» сўзи бугунги кунда Помор аҳолисидан ваҳийлар тилида «сакр» шаклида ва «вард» ўрнида «вард» калимаси мавжозан тугалмақ маъносини истеъмол этилади. (Кезиб келганда шуни ҳам айтиб ўтмоқ керакки, қадимий эроний тиллардан сугдий, хоразмий ва кушоний тиллари ана шу Помор халқлари орасида ҳозирча сақланиб қолган. Масалан, яқинлиқлар сугд тили шевоаларидан бирида сўзлашадилар.)

Эне юзу қарашма ёғида вард, аз он дар гулшани юқод вардро монан. (Маъноси: Вужудим ҳаюлош, яъни материясин рағларнинг юз илк суръатини ўзида асрайди, шу сабабдан мач юқди гулшанида вардга— атиргулга ўқшайман.)

Юқориде айтиб ўтганимиздек, ҳар бир халқ зарурат юзасидан ўзга тиллардан керекли сўزلарни қабул қилади ва истеъмол этади. Шу тариқа, овисто тили бошқа тилларга, жумладан арман тилига катта таъсир кўрсата олди. Маълуман, арман тилида истеъмол қилинадиган ўн бир мингга яқин форс-тожик сўзларини тадқиқ этган профессор Х. Окяржан 1400 сўзнинг қадимий замонларда эроний тиллардан, жумладан, овисто тилидан олганини исботлади. «Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

Ҳажоно вужудам ҳофиз сад сурати ранг аст, аз он дар гулшани юқод вардро монан. (Маъноси: Вужудим ҳаюлош, яъни материясин рағларнинг юз илк суръатини ўзида асрайди, шу сабабдан мач юқди гулшанида вардга— атиргулга ўқшайман.)

Овистода «вареда-х» юнги тилига «вордз-хон» қиёфасида жорий бўлди, лекин кейинроқ бу сўзга «ва» харфи талаффуздан тушиб, «вордзхон» ва «родон» тусига кирди ва атиргул маъносини кенг тарқалди. Француз адиби Пьер Корнелинг «Родогун» драмаси қаҳрамони исми ҳам ана шу сўзлардан тuzилган бўлиб, қадимий шаклларидан бири «Врдагуна»дир ва бул юзлик, гулгун тушунчаларини аёнлатади. «Артаскерс» китобининг муаллифи, қадим юнги муаррихи Плутарх берган маълумотга қара, Родогун мелоддан илгариги 140-чи йилги ошуррилар подшоҳи Дмитрий Никотур и қизи эди.

Уюрюнда айтиб ўтганимиздек, ҳар бир халқ зарурат юзасидан ўзга тиллардан керекли сўزلарни қабул қилади ва истеъмол этади. Шу тариқа, овисто тили бошқа тилларга, жумладан арман тилига катта таъсир кўрсата олди. Маълуман, арман тилида истеъмол қилинадиган ўн бир мингга яқин форс-тожик сўзларини тадқиқ этган профессор Х. Окяржан 1400 сўзнинг қадимий замонларда эроний тиллардан, жумладан, овисто тилидан олганини исботлади. «Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Фарҳанги забони тожики» луғатномасида «волгун» ёнида «волгун» шакли ҳам келтирилади, «гулгуна, гоза, сурхи», яъни гулранг, ёғуна, юзга суртилмадан қизиллик деб изох берилган. Лекин «Жомеъ ул-тарқиқ» китобида «волгун» сўзи «гулгун» тарафда келтирилган. «Чунки, ил гулгуна ороши эрон аст, мардонро хуни сурх бу руй ва рич эминат ва ороши аст», яъни гулгуна аёллар беағзи бўлгани каби, эрларга юзиде қизил қон ранги ва соқол эминат ва беэақдир. «Вул» («вол», «вал») сўзидаги «в» товушининг «г» товушига яқинлиги ҳодисаси ҳам «волдодий» йил ҳисоби илк даврларда руй берди. Масалан, форсий пахлавийдаги «винах» (ғунх), «ворк» (бур), «виштан» (юрмок), «вндр» (утмок), «вистах» (кўпол) сингари сўзлар форсий дарий-тожик тилида гунх, гур, гаштан, гузар, гулхан, гурехтан, густо тарафда қўлланалиди. Тожик тилида шех ва маҳал нилмаларига нисбатан ҳам ана шундай талаффуз жорий бўлди. Масалан, «Овист» китобида зикр этилган подшоҳ пахлавий тилида Вишпас, алмо Саолибий, Дақиқий, Фирдавсий «Шоҳнома»ларида Гуштасп тарафда талаффуз этилди. «Гул» ана шу тариқа «вул» сўзидан вужудга келди.

Урта Осиб жуғрофию номлари таркибиде қанча «вард» сўзи учраб туради. Бухоро вилоятининг Шофрорқон (Шопурқом) туманида «варддонз» кўрган «аминаси» борки, у Наршадий маълумотиға қара, Бухоро шаҳридан қадимий роқдор, Араб лашкарбошим, Қўтайба ибни Муслим Вардонзининг охирги хохими Вардон худотни хиля-найрван билан асир олиб қатл этгандан кейингиға ва кичик феодал давлатини эгаллашга муваффақ бўлган. Бу исм «вард» — қизил атиргул сўзи билан «он», яъни «лар» сўфиқисидан таркиб топгандир.

«Овистода «вареда-х» юнги тилига «вордз-хон» қиёфасида жорий бўлди, лекин кейинроқ бу сўзга «ва» харфи талаффуздан тушиб, «вордзхон» ва «родон» тусига кирди ва атиргул маъносини кенг тарқалди. Француз адиби Пьер Корнелинг «Родогун» драмаси қаҳрамони исми ҳам ана шу сўзлардан тuzилган бўлиб, қадимий шаклларидан бири «Врдагуна»дир ва бул юзлик, гулгун тушунчаларини аёнлатади. «Артаскерс» китобининг муаллифи, қадим юнги муаррихи Плутарх берган маълумотга қара, Родогун мелоддан илгариги 140-чи йилги ошуррилар подшоҳи Дмитрий Никотур и қизи эди.

Ҳажоно вужудам ҳофиз сад сурати ранг аст, аз он дар гулшани юқод вардро монан. (Маъноси: Вужудим ҳаюлош, яъни материясин рағларнинг юз илк суръатини ўзида асрайди, шу сабабдан мач юқди гулшанида вардга— атиргулга ўқшайман.)

«Вардз-хон» сўзи лотин тилида ҳам «ва» қисми туширилиб, «розда» суратида пайдо бўл...

ди. Лотин тилларда тақаллум этувчи халқлар «розда» сўзини «розэ» ва «роза» таврида талаффуз эта бошладилар. Замонлар ўтиши бил...

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вардз-хон» сўзи лотин тилида ҳам «ва» қисми туширилиб, «розда» суратида пайдо бўл...

«Вардз-хон» сўзи лотин тилида ҳам «ва» қисми туширилиб, «розда» суратида пайдо бўл...

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

СЎЗ КЎРКИ

БОЛА ТАРБИЯСИ масаласи ўзбек халқ мақолларида муносив ўрин эгаллайди. Шу сабабли Шарҳида мақоллар педагогик таъбиқ этилган. Ўзиники, «қозон баби ташаббуси» сўзга қўриқ бўлиб тургани каби, мақоллардаги зўр фикрлар ҳам йиллар қаблини асл инсоний фаиллатлар билан зийнат...

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

«Вард» ҳам шу қатордаги сўзлардан биридир. Чунонки, армандорлар хотин-қизларга мансуб Нывард деган исм борки у «нав» (янги) ва «вард» сўзларидан иборат бўлиб, янги гул, гулгунач демакдир. Арман эрларига мансуб Вартон исми эса, Бухоро жуғрофию номларига зикр этилган ва маъноси ҳам изохланган «вардон» сўзининг ўзингисидир. Яна бир мисол: Вартоп эрлар исмини олиб кўрайлик. Бу исм ҳам «варт» ва «пет» сўзларидан тuzилган бўлиб, «пет» овистода «пайити», яъни асрагувчи, пәрваршиловчи маъноларини беради. Вартоп—гулдон, гулларвар демакдир. («Лайли» эса қадимий сўзларда кўп учрайди. Масалан, Эрон вилоятларидан бири Мод (оврупоҷашида Мидия) овиста замонада «Атарпайитган» деб номланган бўлиб, бу исм бора-бора «атарпатан» шаклига кирган, нихоят арабча талаффузда «азарбайжан» тарафда қўлланадиган бўлдики, маъноси олов асрагувчилардир.)

ЎЗБЕКИСТОН ДЕНГИЗГА ЧИҚАДИМИ?

Ўлкамизнинг минг йил... давомида жаҳон савдосининг маркази бўлиб келган. Чунки у Гарб ва Шарқни боғлайдиган савдо йўлида жойлашган...

Мамлакатда сўнгги йилларда рўй берган ижобий ўзгаришлар, қайта қуриш ва ошкоралик туфайли Ўзбекистон ҳам ўзининг мустақиллик Декларациясини қабул қилди...

ниги салкам яirmi жаҳон океанига 200 километр радиусдаги ерларда яшмоқда. Чунки денгиз ва океанга туташ мамлакатларда ривожланиш, нисбатан, анча яхши...

катлар учун ҳам океанга йўл очиб кераклигини кўрсатди ва бунга бошқа мамлакатлар тушунган ҳолда қарадилар...

қулай бўлган ҳамкорлик асосида амалга оширилади. Шу ерда бир савол туғилади. Ўзбекистон ўша конференция қарорига асосан Эрон ёки Туркия худуди орқали темир йўл қуриш ва шу йўл билан океанга чиқиш ҳуқуқига эгами...

Эрон ёки Туркия худудида темир йўл қуриш алоҳида таъкидланган. 1964 йилнинг 23 мартинан 16 июнига Женевада БМТнинг савдо-сотиқни ривожлантиришга бағишланган конференцияси бўлиб ўтди...

ГОЛЛАНДИЯ ФЕРМЕРИ БУНДАЙ ИШЛАЙДИ

Сўнгги йилларда жумҳуриятимиз вакиллари чет элларга иш ўрганиш учун юбориб аниқлаб айланиб бормоқда. Бу қувончли ҳол, албатта. Биз чет эл тажрибасини қанча тез ўрганасан, иқтисодий таъиндан шунча тез қутуламиз...

Ушбу сурат А. Сулаймонов Голландияда бўлган пайтда тасвирга туширилган.

БОР БЎЛИНГ!

Зиёд Есенбоевни жумҳуриятда мард, танти, серғайрат арбоб, журналист сифатида жуда яхши танийдилар. У муҳаррирлик қилган чоғда «Қизил Ўзбекистон» газетасини ҳамон кўплар мамнуният билан эслаб туришад...

СУРАТДА: (чапдан) Зиёд Есенбоев, Комил Яшин, Жуманиё Шарипов, Чингиз Айтматов, Шукрулло, Уйғун, Назир Сафаров, Шухрат, 70-йиллар. С. МАҲКАМОВ суратга олган

«МЕХРОБДАН ЧАЕН» — ХИТОЙ ТИЛИДА

«Мехробдан чаён»нинг иккинчи таржимони — Хао Гуанжунгидир. У Шинжонг уйғур мухтор тумани фольклор жемиятида хизмат қилади, профессор, Шинжонг Езувчилари уюшмаси бошқармаси аъзоси...

АБДУЛЛА ОРИПОВ ШЕЪРЛАРИ УЙҒУР ТИЛИДА

Хитой халқ жумҳуриятидаги туркдошларимиз, атоқли ва севимли шоиримиз Абдулла Орипов шеърларидан иборат бир тўпламини шу йил нашрдан чиқарди. «Абдулла Орипов шеърларидан танланма» деб номланган китобнинг ҳажми қарийб беш ярим тободдан иборат.

САУДИЯ АРАБИСТОНИГА САФАР

лиши бўйича манзилга етиб бориб, Тоиф, Макка ва Мадина шаҳарларида бўлди. Қазбатулло, Сафо ва Маъно тоғлари, Сайғабаримиз қабрлари ва у киши шарафига қурилган масжидни зиёрат қилди. Обнамазам бўлоғида юз-қўлларимизни ювиб қолдиким, сув ичдик...

Ўзбек романилари кутубхонаси адабиётимиз намоёндаларининг кўп томликларини нашр қилиниши маданиятимиз тарихида улкан воқеаларга айланди.

Зиёд Есенбоев даврнинг қозонида қайнаган, урушнинг машаққати аччиқ-чучуғини бошидан кечирган, шу давр тарбиялаб воғта етказган инсон. У наби арбобларнинг йўллари бир текис кечмаганлиги, хатолардан холи эмаслиги ҳам раст. Лекин маданиятнинг кейинги эълки йиллик тарихи саҳифасида унинг ҳам ўз излари бор.

Зиёд Есенбоев бугун ҳам ўз танти кўб-ғайратини ўзи севган матбуот ишига бағишлаган. У ҳозир «Ўзбекистон матбуоти» журнаliga муҳаррирлик қилмоқда. Отақон арбоб ва журналистимизни етмиш ёши билан қутлаймиш!

СИР БЎЙИДА НАВОЙИХОНЛИК

Буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 550 йиллигига бағишланган байрам уюшмалари Сир бўйига ҳам етиб келди. Сирдёр вилояти маркази — Гулистон шаҳрининг ашиш тегирида улғу алломага атаб байрам тантанаси бўлиб ўтди. Юбилей кечасини шайхат перти кўмитасининг қотибаси, СССР Езувчилар уюшмасининг аъзоси Ойинис Ортиқбоева очди. Вилоят партия қўмитасининг котиби Солиа Девлетова Сирдёрда Алишер Навоий тўғрисида тейргарликнинг бориши тўғрисида ахборот берди.

«БУНДА ОДАМЛАР ЯШАЙДИ»

«Илҳом» театр-студияси доимо замонавийнинг энг долзарб маънавий масалаларини бадиий юксак ифодалаган асарларни сўхаллаштириб, томошабин ҳурматиини қозониб келмоқда. Яқинда саҳнага кўйилган Жанубий Африка Республикаси драматурги Атол Фугардининг «Бунда одамлар яшайди» пьесаси ҳам студия аъёнларини руҳида.

ЭНГ ОФИР ЖАНТ

Боши биринчи бетда ларида бот-бот жангга кирдилар, ҳар сафар савдошларидан тақор-тақор жудо бўлдилар. Эҳтимол, бир вақтлар устозимиз «Биз учун энг оғир жанг Ғалабадан энг бошланган», деганида худди шуни назарда тутандилар. Қандай бўлганда, бу жангларнинг ибтидоси бору, интихоси йўқ, доғи-ҳасрати бору малҳам-давоси йўқ.

БЎГУН уруш бошланганда асп, туғанига қирқ олт йил тўлди. Бу вақт ичидан инсон эмига бўйсунмас йиллар ўз ишини қилди. Уруш қатнашчиларининг сафлари сийрақлашиб қолди. Қизиқ, одатда ҳаётда ниманики намбб бўлса, унинг қадри ошади. Бизда эса тескариси бўлган. Ветеранлар озайтгани сайин уларга нисбатан муносабатимиз хиралашиб бораляпти. Биз тез-тез номалҳум солдат қабрига гуллар қўямиз, тошдан ясалган жонсиз ҳайкални зиёрат қиламизу, бироқ тибр уруш ветеранларини кўпинча эсламаймиз. Гоҳ-гоҳ байрам кезлари учрашуларга таклиф қилиб туришимизни айтмаганда, бошқа пайтлари лоақал бирров кўнгил сўрашга ҳам ярамаймиз. Уруш беваларининг, ветеранлар оила аъзоларининг ҳол-аҳволларидан вақти бемаҳал хабар олмаймиз. Инсонга моддий ёрдан кўра маънавий кўмак минг қарра афзаллигини билмаймиз. Аксинча, вақти келганда, ветеранларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқларидан, имтиёзларидан фойдаланишларига ҳам монелик кўрсатамиз. Машина ёки уй-ўрғор учун зарур буюм олиш макссадига баған ариза-илтимосномаларини ойнаб-йиллаб орта сураимиш. Ур-сур авнига чиққан паттахоналарга ёки дўноқларга уруш иштирокисни кириб қолгудек бўлса, энансиз қолди. Баъзи бировларда ёнга очий-оқидан «Шу ветеранлар ҳам жонга тегиб кетишиди. Марҳамат қилиб, эл қатори навабда туришиди» дейишдан ҳам уялмаймиш. Аммо бир вақтлар улар фронтта

СИР БЎЙИДА НАВОЙИХОНЛИК

Буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 550 йиллигига бағишланган байрам уюшмалари Сир бўйига ҳам етиб келди. Сирдёр вилояти маркази — Гулистон шаҳрининг ашиш тегирида улғу алломага атаб байрам тантанаси бўлиб ўтди. Юбилей кечасини шайхат перти кўмитасининг қотибаси, СССР Езувчилар уюшмасининг аъзоси Ойинис Ортиқбоева очди. Вилоят партия қўмитасининг котиби Солиа Девлетова Сирдёрда Алишер Навоий тўғрисида тейргарликнинг бориши тўғрисида ахборот берди.

«БУНДА ОДАМЛАР ЯШАЙДИ»

«Илҳом» театр-студияси доимо замонавийнинг энг долзарб маънавий масалаларини бадиий юксак ифодалаган асарларни сўхаллаштириб, томошабин ҳурматиини қозониб келмоқда. Яқинда саҳнага кўйилган Жанубий Африка Республикаси драматурги Атол Фугардининг «Бунда одамлар яшайди» пьесаси ҳам студия аъёнларини руҳида.

БОР БЎЛИНГ!

Зиёд Есенбоевни жумҳуриятда мард, танти, серғайрат арбоб, журналист сифатида жуда яхши танийдилар. У муҳаррирлик қилган чоғда «Қизил Ўзбекистон» газетасини ҳамон кўплар мамнуният билан эслаб туришад...

Зиёд Есенбоев даврнинг қозонида қайнаган, урушнинг машаққати аччиқ-чучуғини бошидан кечирган, шу давр тарбиялаб воғта етказган инсон. У наби арбобларнинг йўллари бир текис кечмаганлиги, хатолардан холи эмаслиги ҳам раст. Лекин маданиятнинг кейинги эълки йиллик тарихи саҳифасида унинг ҳам ўз излари бор.

СИР БЎЙИДА НАВОЙИХОНЛИК

Буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 550 йиллигига бағишланган байрам уюшмалари Сир бўйига ҳам етиб келди. Сирдёр вилояти маркази — Гулистон шаҳрининг ашиш тегирида улғу алломага атаб байрам тантанаси бўлиб ўтди. Юбилей кечасини шайхат перти кўмитасининг қотибаси, СССР Езувчилар уюшмасининг аъзоси Ойинис Ортиқбоева очди. Вилоят партия қўмитасининг котиби Солиа Девлетова Сирдёрда Алишер Навоий тўғрисида тейргарликнинг бориши тўғрисида ахборот берди.

«БУНДА ОДАМЛАР ЯШАЙДИ»

«Илҳом» театр-студияси доимо замонавийнинг энг долзарб маънавий масалаларини бадиий юксак ифодалаган асарларни сўхаллаштириб, томошабин ҳурматиини қозониб келмоқда. Яқинда саҳнага кўйилган Жанубий Африка Республикаси драматурги Атол Фугардининг «Бунда одамлар яшайди» пьесаси ҳам студия аъёнларини руҳида.

БОР БЎЛИНГ!

Зиёд Есенбоевни жумҳуриятда мард, танти, серғайрат арбоб, журналист сифатида жуда яхши танийдилар. У муҳаррирлик қилган чоғда «Қизил Ўзбекистон» газетасини ҳамон кўплар мамнуният билан эслаб туришад...

Зиёд Есенбоев даврнинг қозонида қайнаган, урушнинг машаққати аччиқ-чучуғини бошидан кечирган, шу давр тарбиялаб воғта етказган инсон. У наби арбобларнинг йўллари бир текис кечмаганлиги, хатолардан холи эмаслиги ҳам раст. Лекин маданиятнинг кейинги эълки йиллик тарихи саҳифасида унинг ҳам ўз излари бор.

СИР БЎЙИДА НАВОЙИХОНЛИК

Буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 550 йиллигига бағишланган байрам уюшмалари Сир бўйига ҳам етиб келди. Сирдёр вилояти маркази — Гулистон шаҳрининг ашиш тегирида улғу алломага атаб байрам тантанаси бўлиб ўтди. Юбилей кечасини шайхат перти кўмитасининг қотибаси, СССР Езувчилар уюшмасининг аъзоси Ойинис Ортиқбоева очди. Вилоят партия қўмитасининг котиби Солиа Девлетова Сирдёрда Алишер Навоий тўғрисида тейргарликнинг бориши тўғрисида ахборот берди.

«БУНДА ОДАМЛАР ЯШАЙДИ»

«Илҳом» театр-студияси доимо замонавийнинг энг долзарб маънавий масалаларини бадиий юксак ифодалаган асарларни сўхаллаштириб, томошабин ҳурматиини қозониб келмоқда. Яқинда саҳнага кўйилган Жанубий Африка Республикаси драматурги Атол Фугардининг «Бунда одамлар яшайди» пьесаси ҳам студия аъёнларини руҳида.

ХУЖА

НАСРИДДИН

ШУМ БОЛА

ЧОЙХОНАСИДА

— Урра! Урр-па! Урр...па!!
— Ха, Шумболаво, намунча турғунлик йилларида байрам намойишидан ўтаётганга ухшаб «урр-ур...ра»лаб қолдинг...

Сиздек улуг меҳмонга чойхонада битта чорпоқ топила-масиди? Қани, марҳамат тўрага ўтинг.
— Йўқ, йўқ, безовта бўлмаглар. Кўриб турибсизлар-ку ўзим билан чорпоғимни ҳам олиб келганман. Няятим...

МУЮЛИШДАГИ ХАРСАНГ

— Ҳамма йиғилдими? — деди район аҳолига маънавий хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи Сардор Азизов.
— Қобилов йўқ! Нега, ўртоқ Шойимов, бу қандоқ гап! Шундай муҳим масалада тўпланишсангиз, Қобиловга ўхшаган масъулиятсиз ўртоқлар ўз шахсий иши билан юрса...

УЙЛАНАМАН (МУҲАММАД ЮСУФНИНГ ШУ НОМИ ШЕЪРИГА ҲАШАТМА)

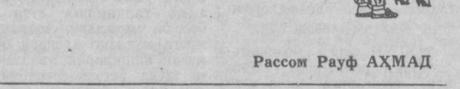
Уз уйимда юрломдим ҳануз яйраб, Келишимга ўтиради тилим қайраб, Ондада гўё «булбул» турар сайраб, Ақли расо соқов қизга уйланаман.

Тўшга яқин уй суғурар қўзин сузиб, Тўшойнадан нары кетмас ўзин бузиб, Қўзин-қўзин алоқани қўйди узиб, Ақли расо соқов қизга уйланаман.

Не қиларин билмай ота-онам ҳайрон, Бир сўз ортиқ эрса, ҳурқар гўё жайрон, Қаттиқ олдим деса, қийиб қолди айрон, Ақли расо соқов қизга уйланаман.

Илиндимни, ҳаммасига дош бераман, Бош ёраман деса, майли тош бераман, Қутулдосам маҳаллага оли бераман, Ақли расо соқов қизга уйланаман.

Маматқул БАКИРОВ

Расом Рауф АҲМАД

НОМАЪЛУМ ЖАНЖАЛКАШ

Тўполон қишлоғи маҳалла кўмитасининг раиси Инсофга Чақираровнинг хонасида Кунботар маҳалласида яшовчи Абдуҳалим шифёр ҳовлиқиб кириб келди.
— Ҳўш, ўртоқ... кеча тунда хотинини бунқиртириб уриб, фуқароларга тинчлик бермаган беэори, номард ним экан?

ҲАЛИ ҲУҚМ ҲЎҚИЛМАГАН

Бундан олти ой БУРҲОН рўзномаларда Узбекистон ССР прокуровори ҳузуридаги ўта муҳим ишлар бўйича катта терговчи бўлиб ишлаган А. Алибоевнинг устидан суд бошлангани хабар қилинган эди. Орадан шунча вақт ўтди. Аммо ҳа-мон бу суд ниҳоятгача давом эт-тирди.

Ҳўш, А. Алибоев ким эди? Нега уни олти йилдан кўпроқ вақт суднинг қамоқда сақлашди? У шунчаллик «катта» жиноятчи эди? Ахир, жумҳурият ва вилоят раҳбарининг жиноий ишларини текшириш ҳам бунчалик узоқ чўзилмаганди-ку! Бу саволларга бугун жавоб бериш қийин. А. Алибоевнинг жиноятчи экни жиноятчи эмаслигини суд аниқ-лайди. Аммо бир саволга жавоб бор. А. Алибоев олти йилу икки ой ноҳақ қамоқда ушлаб турилди. Жиноят процессуал кодексига кўра айбдорни кўп деганда, шун-да ҳам СССР Бош прокуровори розилиги билан тўққиз ойдан ортиқ ҳибсда сақ-лаб туриш мумкин эмас (бу мuddат яқинда бир ярим йилга узайтирилди). Демак, қонунийлар томонидан қонунга хилоф иш қилинди. Бир фуқаро бўйича айби қўйилмай туриб олти йилдан кўпроқ қамоқхонада сақланди. Тўғри, бу иш Поп агросаноат ишлаб чи-қариш бирлашмасининг со-биқ бош директори Аҳмаджон Одилов иши билан қў-риб текширилган. Лекин ҳеч бир терговчи ёки проку-рорга терговни бунчалик чўзиш ҳуқуқи берилмаган. Кези келганда шунини алоҳи-да таъкидлаш керакки, Аҳ-маджон Одилов ҳам узоқ йиллар қонунга зид равиш-да ҳибсда ушлаб турилди. Терговчиларнинг айби бил-лан катта шов-шув кўтарил-ди. Матбуотда отдан олдин чағ чўқарилиди. Шу йўл билан уллар судга таъсир ўтказишга эришмоқчи бўл-дилар.

Мен Аҳмаджон Одилов ёки Абиддин Алибоевга мутлақо айб йўқ деган фикр-дан йироқман. Юқорида таъкидлаганимдек, улларнинг айби бундай бўлиши мумкин эмас. Рашидов ва Одилов ягона ЖИНОИЙ СИСТЕМА деб жавоб бера-дилар. Нима, Б. Свидерский совет қонунларида кўрсати-тилган имтиёзга ҳам эгами? Наҳотки, қонун ҳимоя-чиси бўла туриб А. Одилов-нинг ҳали жиноятчи дейиш мумкин эмаслигини билма-ди? Билди. Лекин олти йиллик қилган ишнинг суд пучақка чиқариб қўйиши-дан қўрқадди. Бўлмаса, бун-чалик шов-шувга «берилиб кетмаган бўларди. Мен бу билан маъмурий таъшилот-лар ва матбуотни бир-бирига қарама-қарши қўймоқчи ҳам эмасман. Айтилаётган ҳар бир гап тўғри бўлиши, оёқ-ичида фикр билдирилиши тарafdорларим, холос. Қў-ниладиган асосан, «Волга» лардан) фойдаланиш хара-

мағзав ағдариш давом эта-пти. Суд уни оқлаб юбор-ганда эса, ҳатто кеҳирим ҳам сўралмайти. Аслида инсон тақдирини бефарқ қараган ҳар қандай шахс, гарчи у СССР прокуратураси ходи-ми бўлса ҳам қилган хато-соти учун жавоб бериши ке-рак.
Б. Свидерский матбуотда бир неча бор чиқиб келди. Ҳар доим А. Одиловни, А. Алибоевни ва бошқалар-ни қоралаш билан шугул-ланди. Лекин бирор марта бу шахслар қонунга зид равишда ҳибсда ушлаб ту-рилганини, маҳбуслар бил-неча бор очлик эълон қил-ганини айтмади. Ваҳоланки, терговчи матбуотда тарози-нинг икки палласини тенг қўйиб фанат холис фикр билдириши керак.
А. Алибоев суди 1990 йилнинг 7 декабрида бош-ланган эди. Ўзбекистон ССР Олий суди аъзоси А. В. Попков расийликда, халқ маслаҳатчилари И. Иш-на, Ш. Қажоҳов иштирок-да биринчи оидил ҳузи чиқ-рилди — А. Алибоевнинг эҳтиёт чораси ўзгарти-рилиб, ҳибсдан озод қилинди.
Лекин суд негадир чўзилиб кетаяпти. Анча вақт А. По-повнинг тоби қочиб қол-ди. Бундан ташқари кўп-гина гувоҳлар ўз вақтида судга келмапти. Чунки улари терговчилар қаҳра-вериб беэор қилинган. Жи-ноий ишдаги айрим фактлар ҳам оидинлаша бошладилар. Суд жараёнида кўпгина гу-воҳлар Алибоевни шахсан танимганлиги, у қаҳда тер-говчилардан кўп эшитгани, қўриқувчи ёки алоҳи йил бил-лан, шунингдек, баъзилар (масалан, чўпон Шермат Абдурахимов) рус тилини мутлақо билмаслигиндан ёл-гон кўрсатма беришга маж-бур бўлганликлари маълум бўлди. Ҳатто кўпгина гу-воҳлар очиб суд мажлисида терговчилар таъйиқи ос-тида тухмат қилишганини айтишиб, Алибоевдан узор сў-рашди. Айрим гувоҳлар (жумладан Носир Одилов, Солиқ Раҳимов) А. Али-боевга қарши тухматдан иборат кўрсатмалар бериш-дан бош торгани учун улларнинг эмваслиги болали хотинларини ҳам қамоққа олишганини айтишганда суд зали ҳаяжондан қалди. Афсуски, бизга «четдан ҳалоллик олиб келмоқчи бўлган» терговчилар шундай иш билан ҳам шугулланган-лар. Лекин ҳеч бир қонун-да боласи учун ота, ёки эр-учин хотин жавоб бериш ке-раклиги айтилмаган. А. Али-боев судида ўтириб яна бир ҳақиқатни англагандай бўл-дим. Терговнинг чўзилиши-дан марказдан келган тер-говчилар кўпроқ манбаат-дорга ўхшаб кўринди. Улар-га қолса тергов ишлари ило-жи борича узоқ чўзилса, одамлар йиллаб сўзсиз-сў-ли майли. Юқоридан иқозат олиш мумкин. Уларнинг ма-ниси ҳам тўғри-да. Ишнинг тез тугатиб пойтахтга кет-са, гўшга соатлаб навбат-ла туриш керак. Бу ерда эса ҳар қандай пойтахтда-тидан ўзгача. Олти йил улари марказ яна ўз хи-моясига олади!»

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Азиз муштарийлар:
Мана, 1991 йилнинг даст-лабки яри ҳам ниҳоятла-ниб қолди. Бу давр ичиде ҳафталигимизнинг 25 та сони билан танишдингиз. Биз саҳифаларимизга шу куннинг енг долзарб муам-моларини олиб чиқишга, иқтисодий, маданий адабий ҳаётга оид мавзуларни зар-ур даражада ёритиб бериш-га интилдик. Бундан кейин ҳам ана шундай йўл тутиб ҳаракатланамиз.
Ҳафталигимизга обунда бўлмаган дўстларимизга шу-ни эслатмоқчимизки, уллар доимий муштарийларимиз сафига истаган пайтлариде қўшилдилар мумкин. 1991 йилнинг иккинчи яри учун обуна «Союзпечать»нинг бар-ча бўлимларида давом эт-моқда.
Обуна баҳоси: олти ойга — 6 сўм 48 тиғин.
Уч ойга — 3 сўм 24 тиғин.

ЭЪЛОН

Алла — она меҳри билан йўрилган қалб...
Мурғак қалб доимо она алласидан баҳраманд бўлсин!

ТУЛКИЛАР ИСЁНИ

Урмонда тулкиларнинг рух-насаб тулкиларга жой ажра-тилмаган. Бу жамоамизга ҳур-матсизликдир. Қолаверса, биз-нинг йилмизда туғилганлар ҳар томондан ўз ишларига пи-шиқ бўлишлари турган гап. Бу аёнлик, ҳозирги бозор шaroитида асқотади.
Атрофга назар ташланган, тулки табииатлар тобора кў-паймоқда. Бес, шундай экан, биз ўз ҳуқуқларимиз учун ку-рашмоғимиз керак!

КИМ НИМА ДЕЙДИ?

Э, шовманг, сиз нима дедингиз? Хўжайидан сўраб кўраман...
ХОНАКИ ЖАРРОҚ
Келишмасдан иш бошласам, Жарроҳлик кўл учинди. Қайчи, пичоқ қолди кетар, Бемор қорнин ичиде.
ИҒВОГАР
Урганган кўнгли экан, «Езиб» турибмиз ҳамон. Тасдиқланш шарт эмас, Солиб қўямиз гумон.

МУАССИСЛАР: ЎЗ-БЕКИСТОН ЕЗУВ-ЧИЛАР УЮШМАСИ ВА ЖУМҲУРИЯТ МАДАНИЯТ ВАЗИР-ЛИГИ

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САҢЪАТИ
«ЛИТЕРАТУРА И ИСКУССТВО УЗБЕКИСТАНА»
Издается на узбекском языке

Бош муҳаррир Аҳмаджон МЕЛИБОЕВ
Таҳрир ҳайъати: Ҳафиз АБДУСАМАТОВ, Усмон АЗИМОВ, Ҳамидулла АКБАРОВ, Рамз БОБО-ЖОН, Одил ЕҚУБОВ, Аҳмад ЖАББОРОВ, Баҳодир ЖАЛОЛОВ, Асқад МУХТОР, Абдулла ОРИПОВ, Тоҳир ШАМСИЕВ, Озод ШАРАФИДИНОВ, Тўлаберган ҚАЙИПБЕРГАНОВ, Малик ҚАЮМОВ, Тўлқоий ҚОДИРОВА, Пиримқул ҚОДИРОВ, Иброҳим ҒАФУРОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Маматқул ҲАЗРАТҚУЛОВ, Саъдулла ҲАКИМ (масъул котиб)

ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ
БАҲОСИ 25 ТИҒИН